

IS-BWYLLGOR CRAFFU DIOGELWCH CYMUNEDOL A DIOGELU'R CYHOEDD

(Ystafelloedd Pwyllgor 1 a 2 - Canolfan Ddinesig Port Talbot)

Aelodau sy'n Bresennol:

Dydd Llun, 17 Chwefror 2020

Cadeirydd:	Cynghorydd S.K.Hunt
Is-gadeirydd:	Cynghorydd R.L.Taylor
Cynghorwyr:	N.T.Hunt, C.J.Jones, S.M.Penry a/ac S.Pursey
Swyddogion sy'n Bresennol:	K.Jones, S.Morris, D.Giles, S.Curran, N.Headon a/ac C.Plowman
Gwahoddedigion y Cabinet:	Cynghorwyr L.Jones

1. COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL

Cymeradwywyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 19 Rhagfyr 2019.

2. STRATEGAETH PERTHNASOEDD IACH AR GYFER CYMUNEDAU CRYFACH 2020-2023; GWEITHREDU DEDDF TRAIS YN ERBYN MENYWOD, CAM-DRIN DOMESTIG A THRAIS RHYWIOL (CYMRU) 2015

Derbyniodd y pwyllgor gyflwyniad a diweddariad llafar am ddrafft diwygiedig y "Strategaeth Perthnasoedd Iach ar gyfer Cymunedau Cryfach". Amlygwyd fod y strategaeth gyntaf wedi'i lansio yn 2017, ac ers hynny gwnaed llawer o gynnydd, ac amlygwyd hynny drwy'r strategaeth arfaethedig. Roedd y strategaeth ar gyfer 2020-2023 yn cael ei hadolygu ar hyn o bryd ac yn destun ymgynghoriad. Byddai'r fersiwn newydd yn cael ei chyhoeddi ym mis Ebrill 2020.

Nodwyd bod y Grŵp Arweinyddiaeth Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (VAWDASV) wedi goruchwylio'r broses o roi'r strategaeth ar waith, a chomisiynwyd amrywiaeth o is-grwpiau i ymdrin ag amcanion a champau gweithredu penodol.

Nodwyd bod trefniadau partneriaeth wedi'u cryfhau a bod gwaith yn parhau gyda chyflogwyr lleol i helpu i roi'r Polisiâu Cam-drin Domestig ar waith yn y gweithle. Roedd y Polisi Absenoldeb ar gyfer Diogelwch wedi'i gyflwyno i weithlu'r cyngor, a chynhaliwyd digwyddiadau cynyddu ymwybyddiaeth ar gyfer 150 o weithwyr proffesiynol rheng flaen.

Cytunwyd ar fodel gwasanaeth newydd ar gyfer Lloches a Chefnogaeth Gymunedol, ac roedd yr is-grŵp Cyfathrebu ac Ymgysylltu yn gweithio gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe ar y peilot IRIS (Nodi ac Atgyfeirio er mwyn Gwella Diogelwch) newydd, a oedd yn cynnwys ymweld â chymorthfeydd lleol a siarad â gweithwyr iechyd. Roedd hyn yn ddarn o waith ymyrryd yn gynnar a oedd yn cael ei gyflwyno'n gynnar.

Roedd rhai o'r meysydd cynnydd allweddol a wnaed yn erbyn saith amcan y strategaeth wreiddiol yn cynnwys:-

1. Cyfathrebu ac Ymgysylltu

I gynyddu ymwybyddiaeth o'r mentrau canlynol:

Cyfraith Clare - Cynllun Datgelu Trais Domestig yr Heddlu, a oedd yn galluogi pobl i gael gwybod gan yr heddlu os oedd gan eu partner hanes o drais domestig. Gallai'r wybodaeth hon ddiogelu rhywun rhag ymosodiad.

Bright Sky - ap ffôn symudol y gellir ei lawrlwytho am ddim sy'n rhoi cefnogaeth a gwybodaeth i unrhyw un a all fod mewn perthynas ddifriol neu'r rheini sy'n pryderu am rywun maent yn ei adnabod.

Ask Angela - defnyddir hyn mewn mangreoedd trwyddedig a lleoliadau eraill er mwyn cadw pobl yn ddiogel rhag ymosodiad rhywiol trwy ddefnyddio enw côd i ofyn am help pe baent mewn perygl neu sefyllfa anghyfforddus. Byddai posteri'n cael eu rhoi ar y drysau y tu mewn i giwbiclau toiledau mewn sefydliadau lle mae'r ymgyrch ar waith. Cyflwynwyd hyn yng Nghastell-nedd Port Talbot fel rhan o Wythnos y Rhuban Gwyn, a gofynnwyd i 250 o fangreoedd gofrestru.

2. Plant a Phobl Ifanc

Cynhaliwyd gweithdai lles yn Ysgol Gyfun Bae Baglan ac Ysgol Gyfun Dŵr-y-felin. Ar ôl cwblhau'r gweithdai byddai athrawon yr ysgolion yn bwrw ymlaen â'r hyfforddiant. Byddai'r gweithdy'n cael ei gynnal yn Ysgol Gyfun Cwm Brombil eleni.

Cynhaliwyd y menter Criw Coch i bob disgybl ym mlwyddyn chwech a oedd yn mynd i'r ysgol uwchradd, gyda'r gweithdy'n cynnwys amrywiaeth o negeseuon diogelwch gan gynnwys cyflwyniad addas at oedrannau am berthnasoedd iach.

3. Troseddwyr

Esboniodd swyddogion fod y gwaith hwn yn dal i fynd rhagddo gan ei fod yn cael ei wneud i sefydlu'r rhaglen cyflawnwr gywir. Roedd yn hanfodol sicrhau bod y rhaglen yn llwyddiant cyn bwrw ymlaen â hi.

Nodwyd bod fideo YouTube ar gael a oedd yn annog dynion i godi llais, a byddai hyn yn cael ei anfon at yr holl aelodau. Roedd y clip YouTube ar gyfer holl ddioddefwyr cam-drin domestig ac roedd yn hyrwyddo gwasanaethau lleol.

4. Ymyrryd ac Atal Cynnar

Nodwyd bod y Tîm Diogelwch Cymunedol yn gweithio'n agos gyda darparwyr arbenigol cam-drin domestig, ac esboniwyd bod Cymorth i Fenywod THRIVE yn derbyn llawer rhagor o gyfeiriadau at risg safonol a chanolig.

Amlygodd swyddogion fod ymchwil bellach yn parhau i nodi anghenion.

5. Hyfforddiant

Roedd hyfforddiant VAWDASV (Grŵp 1) yn orfodol i'r holl staff. Byddai'r sesiynau hyfforddiant nesaf (Grŵp 2) yn dechrau ym mis Medi 2020. Byddai'r hyfforddiant hwn ar gyfer staff dethol, yn bennaf y rheini a oedd yn staff rheng flaen ac yn fwy tebygol o ddod i gysylltiad uniongyrchol â phobl a oedd yn ddioddefwyr.

Lansiwyd y Polisi Absenoldeb ar gyfer Diogelwch yn ystod mis Rhagfyr 2019, a chynigiwyd hyd at 5 niwrnod o absenoldeb â thâl i staff yr effeithiwyd arnynt gan gam-drin domestig.

6. Gwasanaethau Hygyrch

Esboniodd swyddogion eu bod yn ystyried datblygu cysylltiadau â darparwyr arbenigol a fyddai'n diwallu anghenion pobl y mae mathau eraill o drais yn effeithio arnynt. Roedd angen sefydlu cysylltiadau â darparwyr tai lleol ac Opsiynau Tai er mwyn sicrhau bod dioddefwyr y mae angen tai amgen arnynt yn cael eu cefnogi. Roedd hyn yn gostus bob blwyddyn, ac felly roedd angen ystyried hyn yn fanylach. Hefyd roedd angen ymchwilio i Oedolion mewn Perygl, yn benodol o ran trais a cham-drin domestig.

7. Llysoedd a Chyfiawnder Troseddol

Amlygwyd bod 30-35% o'r rheini sy'n dod drwy'r system yn rhai sy'n dioddef dro ar ôl tro. Esboniwyd bod cyllideb trais domestig arbenigol gan y llys ar gyfer hyfforddi Ynadon, ond roedd hyn wedi'i gostwng, felly roedd tîm hyfforddiant Castell-nedd Port Talbot wedi cynnig sesiynau hyfforddi i Ynadon.

Nodwyd y byddai'r ymgynghoriad cyhoeddus ar y Strategaeth Perthnasoedd Iach ar gyfer Cymunedau Cryfach yn dechrau ar ddydd Llun 2 Mawrth ac yn cael ei gynnal am bedair wythnos. Esboniodd swyddogion fod llawer o bobl eisoes wedi cyfrannu at yr ymgynghoriad, ond byddent yn annog rhagor o adborth.

Cafwyd trafodaeth am ariannu, a nodwyd bod arian yn rhwystr at wneud cynnydd yn gyflym a bod grantiau'n brin.

Dyma oedd cyfarfod olaf Siân Morris, a diolchodd y Cadeirydd a'r pwyllgor i Siân am ei holl waith caled yn y Tîm Diogelwch Cymunedol dros y blynyddoedd a dymunwyd y gorau iddi ar gyfer ei hymddeoliad.

Yn dilyn proses graffu, cytunwyd i nodi'r adroddiad.

3. **BLAENRAGLEN WAITH 2019/20**

Nodwyd y Blaenraglen Waith.

Byddai cynrychiolwyr Asiantaethau Cyffuriau a Bwrdd Iechyd yn cael eu gwahodd i'r cyfarfod nesaf i roi'r diweddaraf am y 'grŵp digwyddiadau tyngedfennol'.

4. **MYNEDIAD I GYFARFODYDD**

PENDERFYNWYD: Yn unol ag Adran 100A(4) a (5) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, gwahardd y cyhoedd o'r eitemau busnes canlynol a oedd yn cynnwys datganiadau posib o wybodaeth eithriedig, fel a ddiffinnir ym Mharagraff 14 o Adran 4 o Atodlen 12A y Ddeddf uchod.

5. **STRATEGAETH BUSNES CCTV**

Rhodddwyd y diweddaraf i aelodau ynghylch ailfodelu'r gwasanaeth CCTV, fel y nodwyd yn yr adroddiad preifat a ddisbarthwyd.

Esboniodd swyddogion fod llawer o newidiadau wedi bod i'r gwasanaeth CCTV dros nifer o flynyddoedd. Amlygwyd nad oedd gan y cyngor ddyletswydd statudol i ddarparu gwasanaeth CCTV mewn mannau cyhoeddus, er y cytunwyd bod hyn yn gyfraniad pwysig at ddiogelwch cymunedol.

Pwysleisiwyd y byddai ailfodelu'r gwasanaeth yn arwain at waith ychwanegol i'r ystafell rheoli CCTC ac y byddai'r gwasanaeth yn darparu gwell gwasanaeth monitro, er y byddai angen profi'r farchnad mewn rhai ardaloedd. Nodwyd bod cefnogaeth Cymdeithas Rhagoriaeth mewn Gwasanaeth Cyhoeddus wedi'i darparu i ddatblygu achos busnes er mwyn profi dichonoldeb amrywio'r gwasanaeth presennol.

Aeth y swyddogion ymlaen i esbonio bod yn rhaid i'r cyngor barchu hawliau dynol wrth osod camerâu, ac roedd angen tystiolaeth er mwyn rhoi camerâu mewn rhai lleoliadau.

Yn ogystal â CCTV, nodwyd bod amrywiaeth o fentrau eraill a allai helpu i ddiogelu'r cyhoedd. Esboniodd swyddogion fod gwybodaeth ar gael am amrywiaeth o fentrau a'i bod yn cael ei chyhoeddi ar gyfryngau cymdeithasol. Gellir cael rhagor o wybodaeth drwy gysylltu â'r Tîm Diogelwch Cymunedol.

Yn dilyn proses graffu, cytunwyd i nodi'r adroddiad.

CADEIRYDD